

Kerkelijke uitvaart (1): afscheid vanuit de gemeenschap

Als we op 2 november de gedachtenis van alle overleden gelovigen vieren, dan gedenken we in één viering strikt genomen alle overledenen met wie wij in het christelijk geloof zijn verbonden. Dat kunnen ons bekende maar ook onbekende overledenen zijn. Als kerk wereldwijd en door de eeuwen heen en de kerk die in de gemeenschap van de heiligen al een bijzondere plaats hebben voor Gods aanschijn gedenken wij de overledenen die door de doop met ons en de Heer van het leven verbonden zijn.

Een bijzondere plaats bij de jaarlijkse gedachtenis nemen de mensen in van wie wij binnen onze gemeenschappen afscheid hebben genomen tijdens een uitvaartliturgie en van wie de namen staan opgetekend in het boek van de overledenen en voor wie we tijdens of kort na de uitvaart een gedachteniskruisje hebben opgehangen in de kerk waartoe de overledene behoorde of van waaruit deze uitgeleide heeft gekregen. Het is een zinvol gebaar dat de namen van deze overledenen in de periode van 2 november van het jaar ervoor en deze viering worden genoemd en hun gedachteniskruisje door nabestaanden wordt meegenomen naar huis.

Om uit te drukken dat een overledene niet alleen lid is van een familie en een vrienden- en kennissenkring maar ook van de geloofsgemeenschap is het zinvol dat bij een uitvaart uitdrukkelijk wordt gekozen voor een kerkelijke viering. Dat was vroeger wellicht vanzelfsprekend, maar vandaag de dag niet meer. Daar zijn verschillende redenen voor. Het kan zijn dat de overledene tijdens het leven al vele jaren geen band meer had met de parochie waartoe deze behoorde. Het kan ook zijn dat familieleden geen band meer hebben met de kerk of niet wisten dat voor de overledene de band met de parochie wel belangrijk was. Het kan ook zijn dat de overledene en/of familie meende dat de betreffende niet voor een kerkelijke uitvaart in aanmerking komt, omdat deze al jarenlang geen contact meer onderhield met de parochie of er niet ingeschreven stond. Het kan ook zijn dat wellicht na informatie van de uitvaartonderneming door nabestaanden gekozen wordt voor een niet-kerkelijke uitvaart, omdat dat goedkoper is, minder gecompliceerd of minder tijdrovend. Kortom tal van redenen kunnen ten grondslag liggen aan de keuze voor een niet-kerkelijke uitvaart. Daarbij kan ook de gedachte spelen dat een kerkelijke uitvaart altijd in een kerkgebouw moet plaatsvinden.

In een volgende aflevering zal ik met u nadenken over de plaats waar en de tijd waarop een kerkelijke uitvaart kan plaatsvinden. Als uitgangspunt zal steeds de vraag gelden: Hoe kan de kerk als geloofsgemeenschap afscheid nemen van een van haar leden?

Pastor Huub Flohr